

9. — Ոչ և Յայտնութեան և կամ
և Աստուծոյ խօսք և ին անուշով շատ
մը անուշի ուրիշներ գործուած են, մինչ-
դեռ միև կողմէ՛ աշխարհիս ամենէն
ազնիւ մտքերէն շատեր ոչ մէկ յայտ-
նութեան ծանօթ են եղած ։

2. — Միշտ յայտնութեան մը գո-
յութեան ունեցած է աշխարհիս վրայ ։
9. — Ոչ, կը կարծուի թէ աստուծոյ
աստիճանը չի գտար տարի չափ աստիճ
է տրուած ։

2. — Աշխարհիս մէջ բարոյական
չկար այդ թուականն առաջ ։
9. — Կար՛ անուշտ. որովհետեւ
մարդիկ ընկերութիւններ ու ազգեր
կ'ապրէին այդ թուականէն շատ աստիճ
մէկ ազգին զատ աստիճան ։

2. — Յայտնութեանը երկրիս ամէն
մէկ ազգին զատ աստիճան ։
9. — Ոչ, Ընդհանուր հաստատե-
այն է թէ Հրէաներն միակ ժողովուրդն
են եղած որոնց յայտնութեան մը շնոր-
հուած է ։

2. — Հրէաներն ուրեմն աշխարհիս
միակ բարոյական ժողովուրդն էին ։
9. — Ի՞նչու երբեք. Յայտնութեանը
Յայտնութեան չունէին. հնուքեան ամե-
նէն յառաջացաւ ժողովուրդն էին ։

2. — Ի՞նչ կը նշանակէ այս իրո-
ղութիւնը ։
9. — Թէ՛ բարոյականը անկախ է
ու եւ է Յայտնութեան ։

2. — Լաւ է քարոզել թէ՛ ու եւ է
բարոյական անկարելի է ասանց Յայտ-
նութեան ։
9. — Լաւ չէ. նախ՝ որովհետեւ
ճշմարտ չէ, եւ երկրորդ՝ որովհետեւ
մարդիկ՝ Յայտնութեան մասին իրենց
հաստատը կորսնցնելով՝ Բարիին վրայ
իրենց հաստատը ալ պիտի կորսնցնեն ։

2. — Ի՞նչ կը նշանակէ սա Բարի-
նի իրեն համար ։
9. — Լաւ վարուելու համար ուրիշ
ինչ պատճառներ կան ։

2. — Ամենէն ուժեղ պատճառները
անոնք են որ յատուկ կու գան պահանջկոտ
ինքնայարգանքէ մը, յետո՛ւ՝ աշխարհ-
րական մտքով եւ պարսկականութեան
զգացումը ։

2. — Ի՞նչ ըսել է պարսկականու-
թեան զգացումը ։
9. — Այն զգացումը թէ պարսից
կատարել այնպիսի գործեր որ կեանքը
աւելի ներսով կը դարձնեն կամ զայն
գեղեցիկ կը կարգանեն, եւ խորշի այն
գործերն որ իրենց նկատ կը ընեն մտ-
թով, թշուառութիւնը եւ լարիքը ։

2. — Միշտ հասելի՛ բան մըն է
պարսկականութեանը կատարել ։
9. — Հին կրօնները կը քարոզեն
թէ պարսկականութիւնը ու խաչ ու մըն է,
եւ թէ բարի ըլլալու համար պէտք է որ
մենք մեզ զոհենք ։

2. — Ի՞նչ է այդպիսի քարոզու-
թեան մը հետեւանքը ։
9. — Թէ մարդիկ կը վախնան բարի
մարդու պէս ապրելէ եւ թէ իրենց միտ-
քը այդպիսի կեանքի մը գաղափարը կը
զուգորդէ տարիքեան եւ կեղծման
գաղափարներու ։

2. — Դեռ ուրիշ ի՞նչ ։

9. — Թէ այդ քարոզութիւնը կար-
ծել կուտայ որ միայն շարքերը երջանիկ
կ'ըլլան աշխարհիս մէջ ։
2. — Ո՞րն է պարսկականութեան
ճիշդ յղացումը ։

9. — Թէ ան սխալ ու մը կամ ինք-
նագոհութիւն մը չէ, ալ ներգանդակու-
թիւն, զեղեցիկութիւն եւ հրճուածք ։
Այն ատեն միայն ինքզինքնիս զոհած
եւ կեանքերնիս ու խաչ ու մը դարձուցած
կ'ըլլանք երբ մարմնով եւ մտքի օրէնք-
ներուն չենք հնազանդիր ։

ՏԱՐԱՆԵՒԻ ՌԻՎԱԿՈՒՄԻՆԻՐԸ

ՀԵՌԱՎՐԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԵՐ

Տարտանելի ուրակոճուճին հետե-
ւանքով, Իտալո - Թուրք շարքերու
թիւնները ծանր փութելու մէջ մտնելու
հաւանականութեանը զըրդուած, հեռագ-
րական գործակալութեանց այդ մասին
տուած տեղեկութիւններուն մէկ ամփո-
փումը կը ընենք ։

Փարիզէն 18 Ապրիլ թուականաւ
կը հետագրեն. Թերթերը կը ծանուցանեն
թէ՛ Իտալիան նաւային անմիջական
գործողութեան մը կը պատրաստուի.
Եղեական ծովուն թողոր կարեւոր կղզի-
ներուն դէմ ։

Լոնտոնայէն Ռիթերի գործակալու-
թիւնը կը հետագրէ թէ՛ Ռայքի Մոմ-
բէյի թիկնախումբը կը մը՛ ամոնջ 17
ին Իտալական պատերազման աւերակ
հիւսիս ուղղուեցան ։

Կ. պոլսէն 18 Ապրիլ թուականաւ
կը հետագրեն թէ՛ Իտալական պատե-
րազմանները Գոմ - գալէի առջեւ հա-
սան եւ Իտալական նաւ մը ընկղմեցաւ ։
Դարձեալ Փարիզէն՝ կը ընկղմուի ։

Պոլսէն ստացուած հեռագրի մը, Իտա-
լական նաւերուն Տարտանել մուտքը կը
հաստատեն ։

Տարտանելէն 18 Ապրիլ թուականաւ
նաւ կը հետագրեն. Այս ասուած ժամը
8 ին, Իտալական նաւատորմի ծովին
բացըր երեւաց. եւ Գոմ - գալէի մօ-
տեւայով՝ կատարել ուրակոճում մը
սկսաւ, որուն թուրք ամբողջութեան
պատասխանեցին ։

Ռիզակոճումը ժամէ մը աւելի աե-
ւեց, Իտալական մեծ զորանոց մը պս-
տեղադնելու անկարող վիճակի մէջ ըըը-
ուելով, Յետոյ Իտալական տորմի ըը
եւ քայլուեցաւ ։

Կ. Պոլսէն 19 թուական հեռագրի-
ները կ'աւելցնեն. Իտալական պա-
տերազմանները 180 հոգի արձակեցին
Տարտանելի ամրոցներուն եւ Սէտիլ -
Պազր, Օրնախիլ եւ Գոմ - գալէի զորա-
նոցներուն վրայ ։

Անոնք ծանրապէս վնասեցին Օրնա-
խիլի ամրոցին. բայց այս վերջինը՝
պատասխանելով թնայանալով թիւն-
ներուն, Իտալական նաւ մը հրկեցեց ։
Յետոյ իտալացիները մեկնեցան ։

Տարտանել հասնելէ յետո՛ւ Իտա-
լացիները ուրակոճեցին Մամու կղզին
Միտիլին եւ Ռոսան. Իտալական նա-
ւատորմի ՅԹ նաւերը կը բաղկանար ։

Տարտանելի ուրակոճումը եւ իր
անոր հետեւանք՝ նաւային անցքերու
փակումը անհանդիստ ըրած է Անգլիա-
կան Կառավարութիւնը, եւ Խորհրդա-
րանին մէջ, ինչպէս կ'ըսէ 19 թուա-
կանաւ Ռիթերեան հեռագրի մը՝ Մր.
Ազլէն ըսած է թէ՛ Տարտանելի անցքին
փակումը վնասակար կը նկատէ Անգլիա-
կան վաճառականութեան եւ ազած է
զիտանայ թէ՛ գրուած ականները ի՞նչ
տարածութեան վրայ կը գտնուին ։

Հոռմէն Ապրիլ 19 թուականաւ
Ռիթերեան հեռագրի մը Տարտանելի
ուրակոճումը հետեւեալ պարագաներով
կ'արգարացնէ ։

« Իտալական նաւատորմի ըը, կ'ըսէ
զիտաւարութիւն չունէր Տարտանելը
պայարկով ցամաք զօրք հանել, ան՝
պարզապէս կը յուսար թէ՛ թուրք նա-
ւատորմի ըը պիտի կրնայ իրեն դէմ ճա-
կատելու ստիպել եւ ասոր համար երկու
ժամ ամբողջութեան ըը ընկղմուի յե-
տոյ. հեռացաւ շատ մը ընթացեալ
պատմաներ կտրեց ։

Նախարարաց խորհուրդը որոշած է
Մայրաքաղաքին բոլոր իտալացիները
արտաքսել ։

ՏԵՂԱԿԱՆ

Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ

Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ պէտք եղած
հրահանգները առած է, ՎԵՏ.
Սուրբան Մուհամմէտ Բայաշ Ե. ի
գահակալութեան առթիւ, որ ամոնջս
27 ին կը հանդիպի, Ապրիլին պա-
լատը լուսազարդել ։

Նոյն օրը Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ հայ-
կերային մը պիտի տայ Ապրիլին
պալատին մէջ, որուն հրահանգած
պիտի ըլլան Օամ. Բարձր Պատուի-
րակը եւ պաշտօնատարները, ինչպէս
նաև նախարարները եւ բարձրաստի-
ճան անձնակազմութիւնը ։

ՀԱՅԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. Բ. նախարարացեան Մօհամ-
մէտ փաշա Սայիտ պետական նաւու
մը մէջ այսօր հայկերային մը կու-
տայ, որուն հրահանգած են իր
նախարար պաշտօնակիցները եւ զի-
ւանագիտական մէկ քանի ներկա-
յացուցիչներ ։

Նաւը խորհուրդ պիտի ըլլայ
Ռօտ - էլ - Ֆարակի եւ Պարբաժի
միջև ։

ԺԱՄԱՆԻՄ

Երպիտոսի նորընտիր մեծ Գա-
տիկ Մուհամմէտ էֆ. Նուրի կիրակի
օրը Գահիրէ ժամանեց եւ կայարա-
նին մէջ զիմուարեցին զինքը Բ.
ԽՏԻՎԸ կողմէ արարողագրեան Ն. Վ.
Սայիտ փաշա Ջիւլիէթար եւ շատ մը
Ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատար-
ներ ։

ՊԱՏԻՓ

Քաղաքիս Վաւմ. Կառավարիչ
Ն. Վ. Խաչատրի փաշա Նէկիպի նա-
խագահութեան ներքեւ Կարգապա-
հական Խորհուրդը գումարուելով,
անցեալ օր երէք ամսուան պայտօ-
նազրկութեան գատապարտած է
Տեղակալ Բատի էֆէնդին, որ իր
երկու բարեկամներուն դէմ եղած
գանդատներն արձանագրել զանց
ըրած է գանդատողներն ալ բան-
տարկած է ։

Իժազդարար այս կարգի զան-
ցառութիւններ մէկէ աւելի անգամ
ներ տեղի ունենալով հանգրծած,
անկատարի կանցնին, ինչ որ այս
գրութիւնը քաղաքեւրու ընդմիջ ու-
նի ։

ԳՐԱՌՈՒՄ

Այսամի եւ Լեյլիի Խմբագրագրե-
տը, Շէյխ Ապուլ Ազիզ Շաուրի,
որ Պոլսի կը գտնուի այս պահուս,
դարձեալ իրեն վրայ խօսել տալու
առիթ կ'ընծայէ, իր էլ Հիլայ էլ
Օւնաւի անուանակիր թերթովը ։

Տեղական թերթերը կը ծա-
նուցանեն թէ՛ նամակատան վար-
չու Ռործը նախարարութեան էն,
որպէսզի գրուելով շրջաբերութիւնը
արդիւ է ։ Պոլսի տպագրութեան այդ
թերթին բոլոր թիւերը, Երպիտա-
կան Կառավարութեան գէմ բուռն
ոճով յարձակողական յղուածներ
պարունակելուն համար ։

ՎԱՅԵՐԱՆ ԱՆՔԱՆՃԱՐ

Տեղական թերթերու մէջ ար-
ձագանգ գտած է ժողովեցուցիչ
լուր մը, որ հայ ցեղին պատիւը կը
ցնխտտէ ։

Ապտիլի Էլ-Ճալաքի փոքրը
ընկող հայ ալրի կին մը (Մ. Յ.)
որ երկու զաւակի ալ տէր է եղեր,
իր տունը ընդունելով տեղացի կի-
ններ, զանազաններու հետ յարա-
բերութեան մէջ կը գնէ եղեր եւ
այս իմաստով Մեյան-էլ-Հարան տե-
ղեկագիրները տեսած է ոտականու-
թեան, որ յետ ստուգելու եղե-
լու թիւերը, յիշեալ կնոջ համար ե-
ղած ամբաստանութիւնը գատարա-
նին քննութեանը կենթարկէ ։

Հայ կինը թէ՛ն ինքզինքը իւր
... կարուհի կը ներկայացնէ, բայց
չի յաշուիր հաստեղ իր ըսածնե-
րը եւ Կառավարչատունէն կը հե-
տանդնին զինքը իր ապրուստի մի-
լիցները ցոյց տալու համար ...

Ի վերջոյ հայ կինը Կառավար-
չատան մէջ զինքը հարցաքննող
պաշտօնէն, նմանք քիչ տեսնուած
ամբարտաւանութեամբ մը կը յայ-
տարարէ թէ՛ Երկրպետի կեանքը
սուղ՝ եւ վարձքերը անհամեմատ
բարձր ըլլալուն համար, ինքզին-
քը շատ կը նկատէ իր ընտրած
միջոցներով ապրելու ...

Այս պատմութիւնը կը գործէ ունկըն-
դիւններուն վրայ, կրնան տեղական
թերթերը, եւ անտարակապ ... հայ
կարուհին պիտի դադարեցնեն իր
կարեւոր գործերէն, յարմար տեսնը-
ուած միջոցներով ։

Մասնագէտներու շնորհիւ Շէյխ - էլ - Նէսիփին օրը
ընկղմուած ԱՍԼԱՆ շոգեւաւը, որ այս-
չափ զոհերու պատճառը եղաւ, հե-
տը շատէ գեղեցիկ կը տարուի ։
ՀԵՐՔՈՒՄ
ԱՍԼԱՆ
Ասկէ յետոյ լուր տարածուե-
ցաւ թէ՛ Իտալական պատերազմա-
նաւերը Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ պատկանող
զբօնանու մը գրաւած էին. Մամ-
բէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

ՊԱՏԻՓ
Ասկէ յետոյ լուր տարածուե-
ցաւ թէ՛ Իտալական պատերազմա-
նաւերը Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ պատկանող
զբօնանու մը գրաւած էին. Մամ-
բէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմասի
քննիչին կը վերաբերի եւ իտալա-
ցիներու կողմէ ստուգուելէ յետոյ
թէ՛ Երպիտոսի կը պատկանի, արատ
ձգուած է եւ ուրիշ մտաւոր շէքեր-
ուն մէջ կը գտնուի ։

Մամբէ մը մը կ'ըսէ թէ՛ նաւը Տօլոմաս

ՄԵՐ ԴԱՐԸ

Ինչ վատ ժամանակի հասանքով Աստուած,
 Շատ վատ է երեւում աշխարհի կեանքը,
 Բազմազան անկամորթ ազանները ցած,
 Պարուժ, կանուժ են ալոց ապրանքը:
 Ժամանակիս քիչ կայ լաւ երիտասարդ,
 Ըստ մեծի մասին են խորհրդայ կախարդ,
 Որտեղ որ տեսնում են մի շրջանակ մարդ,
 Մտուժըն է նրա բոլոր բաղձանքը:
 Կեղծ քարոզիչները ելած են հանդէս,
 Պարուժ են շատ մարդու երկրային պէս,
 Կերբուստ գայլի նման հոտն անում են կէս,
 Արաւքուստ՝ հովուի հետ տե՛ս քոթանքը:
 Կարծով չի՛րիք այսպէս մի չփոխուած դար,
 Երթալով կը շատայ անխիղճն անհամար,
 Մարդկանց թոյն են ապիս շատ արուեստարար,
 Կուտեն, չեն հասկանայ գալած փորձանքը:
 Մի խումբ մարդիկ կան որ, ողջը բացաբանն,
 Ո՛չ Աստուած կը յիշեն, եւ ոչ դատաստան,
 Ձեռքերն ընկած մարդը ճիշտ սագի նման,
 Կըպլոկեն խեղճի ողջ դարդարանքը:
 Կիսաուսում մարդու խօսած առակը,
 Կը մարէ միամտի մարդկանց կրակը,
 Դեղ տալու փոխանակ՝ կը՛նան ակը,
 Կաւելցնէ սողով մարդու տանջանքը:
 Մի տեսակ հարուստ կայ նման տգրուկի,
 Կը ձձէ արիւնը աղքատ ծերուկի,
 Հաշիւը չի՛ ինի սովեհամուճուկի,
 Կրկին աղքատներին կը՛նան է Լանքը:
 Սրկիայի համար խրատն է տնաջ,
 Կա մարդ աւարելու կը յարի վառջ,
 Աչքն է ապորինի գործի հանապազ,
 Անխիղճ մարդը բան չի սեպել զրկանքը:
 Ո՛ր է մարդկութեան հետ զգաստութիւնը,
 Ո՛ր է քարայկան պատարաստութիւնը,
 Այժմ փող չի՛ անիլ նուստութիւնը,
 Ամեն կողմով շատ է իր տատանանքը:
 Անաստի՛ն օ Վարդին շատ վնաս կուսայ,
 Ընչարտութիւն, միւր յորա մէջ չըկայ,
 Որ անդ որ կը տեսնի մի համեստ տղայ,
 Կակէ ետեւից նա հայրանայ:
 Բննէ՛, գիտուն, այժմեան առաքելն իստակ,
 Ազգ յառավ տանելու չու՛նի նպատակ,
 Տերեկը մարգարէ, գիշերն աւազակ,
 Լաւ հասկացի՛ր սքրթի դու խղճմտանքը:
 Վատ ու չար գործերից հոգիքս է Բխուր,
 Ձոքը են սրտերիս ցաւերն ընդհանուր,
 Հիմա աղբիւրներին չեն վազեր պարզ ջուր,
 Պղտոր է գետերու վճիտ հոսանքը:
 Անգործ, պարսպ մարդիկ շատ, չեն ուտեր հող
 Հարկաւ զրանք վերջը պիտի լինին գող,
 Հարիւր մարդու իննսուներ արեւցող,
 Գննող չըկայ, օ՛րտեց է աշխատանքը:
 Թէ որոնես ինչ անկիւնը աշխարհին,
 Դեռ ոչ կը շտակուի օրէնք աշխարհին,
 Սիրտ, մի՛ կարդա պատմութիւնը աշխարհին,
 Յաւատան չեն հատնի ցաւոց գրեմները:
 Լոկ է, չի՛ իտուլ մեծ իմաստունը,
 Ձգուելով աշխարհից՝ փակուել է սուներ,
 Դառն ժամանակի անողոր անուներ,
 Փակել է զգայուն մարդկանց բերկրանքը:
 Տուրք ու ողորմութիւն, մէկ նուէր չըկայ,
 Մարդկանց մէջ յոյս ու հաւատ, սէր չըկայ,
 Բայի Աստուած՝ խեղճ մարդկանցը տէր չըկայ:
 Ինքն է թիթեցնող մեր շարժարանքը:
 Որեմն այսպէս է, ձիւանի երգիչ,
 Շատ դատէ, շատ լսէ, ինքը խօսիք քիչ,
 Ամեն բան կը ուղղուի, կանչէ Սրբիչ:
 Բեգանից հետոց որ գուր բամբասանքը:
 1876.

Ջիւնիս

ՆՐԱԻՐ

« Արշալոյս օր յարգելի բաժանորդ-
 ներէն կը խորհուի որ հաճին իրենց
 բաժնեգրները զրկել թերթին հասցէին՝
 եւ փոխարէն ստանալ իրենց ստացա-
 կանները: »

Ա.Չ.Պ.Ա.Տ.Ի.Ն

ԱՉԳՊԻՆ

ԿԱՐԳԱՆՈՅԻ

Ասկէ յառավ քանիցս գրուեցաւ
 թերթերու մէջ թէ՛ Ամերիկայի
 հայերէն շատերը զըրած ըլլալով
 Ատանայի վրչտակիր - սգակիր նախ
 կին Առաջնորդ Մուշեղ Եպիսկոպոսի
 գործունէութենէն, գիտում ըրած
 էին Կաթողիկոսական Տեղակալին,
 որպէսզի այդ դառն բաժակէն ըմ-
 պելու գժազգութենէն ազատէ զի-
 ընքը:
 Տ. Գէորգ Արք. Եպիսկ. Սուրեն.
 եանց, շարքի վարդապետը կաթո-
 ղիկոսը՝ քանիցս գրեց առ որ քնկ
 էր, որպէսզի վերջ մը տրուի սգա-
 կիրին յահատակութիւններուն, բայց
 անօգուտ... »

Այս անգամ վճռական քայլը
 առած ըլլաւու համար, գրած է Կ.
 Պոլսոյ Պատրիարքարանեն՝ որ եթէ
 Մուշեղ Եպիսկ.՝ ՚հեռանայ Ամերի-
 կայէն եւ յամառի դեռ այնտեղ մնա-
 լով անխիղճութիւն եւ պառակտում
 սերմանել Հայ Եկեղեցիին մէջ պիտի
 պարտաւորեցնէ ԿԱՐԳԱՆՈՅԻ ընել
 զինքն:
 Ինչպէս կերեկի ուս սպառնալից
 պաշտօնագրէն, նորընտիր Վեհա-
 փառը տեղեկութիւն չու՛նի թէ՛
 սղակիրը բարեբար անգամ հաշակ-
 ուած է Հ. Ռ. Ը. Միութեան, եւ
 այժմ Ամերիկայի մէջ ընդարձակ
 Տպարան մը հիմնելու վրայ է կար-
 գալով ըլլալու պարագային տպագ-
 րական գործերով զբաղելու համար:
 ռմանք կըսեն թէ՛ վեհ. Կաթողի-
 կոսը աւելի լաւ ըրած պիտի ըլլար,
 եթէ փոխանակ սպառնալիքի սահմա-
 նին մէջ մնալու, պարզապէս ԿԱՐ-
 ԺԱՆՈՅԻ հաշակէր Մուշեղ Եպիսկ. ըմ-
 ԴԱՏԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՄ

Անցեալ թուով ծանուցած էինք
 թէ՛ Գալտեան վարժարանի աչա-
 կերաց կողմէ զաշտային խաղերու
 մրցում մը տեղի պիտի ունենայ,
 Կիրթիկ կամուրջին ժող. ցուցահան-
 դէսի յատուկ գետնին վրայ:
 Յիշեալ մրցումը տեղի ունեցած
 է եւ բաւական թուով ներկայ եղող-
 ները գունդակութիւն կը յայտնեն

կատարուած մրցումին յաջողակու-
 թեանը համար:
 Գալտեան վարժարանի Տնօրի-
 նութիւնը աւելի ազեկ պիտի ընէ
 ուրգմն, եթէ այդ խաղերը պար-
 բերական վերածելով՝ ամիսը ան-
 գամ մը կատարել տայ, որպէսզի
 թէ՛ ճնոզը բացառիկ առիթ մը
 ունենան իրարու հանդիպելու, եւ թէ
 աչակերպ ազատ օգ. ձձելով կա-
 տարելաւ առողջութիւն վերելին:
 Միայն չենք գիտիք թէ՛ ատոնց կրկ-
 նութիւնը՝ պարզական ծախուց
 պիտուէին վրայ ծանրութիւն մը
 կաւելցնեն: »

ՆԵՌԱԳԻՐ

Կ. Պոլիս 20 Ապրիլ.- Տեղե-
 կորիւն կը սրուի թէ՛ կառավարու-
 թիւնը՝ նկատելով որ Տարսանէի
 անցիկն փակուումը նաւարկու-
 րեանց վնաս պիտի հասնի, որո-
 շած է վերաքանջ:
 Ս. Բեքերայուրկ 20 Ապրիլ.-
 Ռուսիան պիտի քոչոյնէր թուրքի
 դէմ, Տարսանէի անցիկն փակուան
 համար, որ հակառակ է միջազգա-
 յին պայմանադրութեանց:
 Կ. Պոլիս 21 Ապրիլ.- Թուրք
 կառավարութիւնը որոշած է իկ
 մը որ յեսաձեղ թուրքի իսալա-
 ցիները արսախելու խնդիր:
 Կ. Պոլիս 21 Ապրիլ.- Տար-
 սանէի անցիկը սակարկի փակ կը
 մնան:
 Կր հաւաստեն թէ՛ վաճառակա.
 նական նաւերու սահմանաւ անդ
 անցիկը հիմնադրարկեն առաջ չի
 բացուիր:
 Կ. Պոլիս 21 Ապրիլ.- Սալիս
 փաշայի նախագահութեան ներքեւ
 գումարուած նախարարաց խորհու-
 րը, մեծ սեռութեանց դեսպաննե-
 րու ճակատով պատասխանիկ եզ-
 րակացութիւնը յեսաձեղ է, որուն
 համար կրտսի թէ՛ խաղաղութեան
 սահմանները նկատուած ժխական
 պիտի ըլլայ:
 Տերմա 21 Ապրիլ.- Իսալական
 գորագունը մը այսօր փորձեց պս-
 մեշները գրաւել, բայց ետ մղուե-
 ցաւ շատ մը մարդիկ եւ հրացան-
 ներ կորսեցներով: Հակառակ որ
 նախեւեկն եւ անողններէն՝ կասաղի
 քնիւնաւորութիւն մը տեղի ունե-
 ցաւ, բայց թուրք հեռանակն քոչ-
 նանդուն մեկ քնիւնաւորը անգործու-
 ձեղի դարձուց:

Թուրքերէն միայն վեց վիրա-
 տունէն կան:
 Կ. Պոլիս 22 Ապրիլ.- Ամառյա
 18 ի սկսած յարկաւորութիւն արեւեց
 Գուշի եւ Սեհիլ Պահի զորանց-
 ները:
 Թուրք գործարարներ 15 մեռ-
 էալ եւ 18 վիրաւորեալ ունեցաւ:
 Սեհիլ Պահի պանկարներէն
 մեկ մեռեալ եւ մեկ վիրաւոր կայ:
 Տարսանէի 22 Ապրիլ.- Պատ-
 դարանի պայքում մը Բուշ-Գաշե-
 սին օրը հանեց:
 Հոտ 23 Ապրիլ.- Թրքակցի
 մը տուած սեղանութեան համարայն,
 Սամու կղզիիկն ընկալիւնը «կեց-
 ցե՛ Խաշիս» աղապակելով ընդու-
 նած են իսալական պատերազմաւ.
 լներ, որուն ի պատասխանի՝ ի-
 սալացի նաւաները վեցեց Սաւուս
 պոռացած են:
 Հոտ 23 Ապրիլ.- Թուրք կա-
 ռավարութիւնը հիմն սեռութեանց
 ներկայացուցիչներուն տուաւ իր
 պատասխանը, յայտարարելով թէ՛
 խաղաղութեան համար ընկալիլը
 անկարելի է:
 Թուրքիա կը մեծեց հաշտու-
 թիւնը, կարծելով թէ Տրիպոլիս
 արդի կառութիւնը իրեն համար նը-
 պատասխան է:
 Լուսնա 23 Ապրիլ.- Խորհրդա-
 րանիկ մէջ Մ. Ազգեան շաշարա-
 րեց թէ՛ Տարսանէի ներկայումս
 դարձած է. Մեծն Բրիտանիա նո-
 քա մը որպէս թուրք կառավարու-
 րեան, յոյս յայտնելով թէ՛ նե-
 դողները ընդլայնու պիտի վերա-
 բացուին, ի նկատի ունենալով
 նաւարկութեան կրկնի վնասները:
 Անգլիա կը կարծէ թէ՛ Թուրքիա
 կատարելապէս կամադրուած է այս
 խնդրին կարեւորութեանը:
 Ե.Մ.Ն.Ի. ԿԱՌԱՅՈՒՄ

Մասովային ամառյա 20 քուս
 կամաւ ստացուած սեղանութիւնները
 կը հաստատեն որ՝ Ենյա Խորիս Մեհ-
 ֆեեն միջին ենյան սարածել կողմ
 իր իշխանութիւնը, միայն այն
 սահման, որ Մեհֆեի Ենյան եւ
 Իմամ Ենյանի աղբերակները քո-
 զալապէս նուազած է:
 Իմամ Ենյան իր սակաւարկ
 համախոսներով մեղաւորուած է.
 իսկ Հարպ աղբերակի ցեղը, որ
 Մեհֆեի եւ Մեհֆեի ձախարհներու
 կիջիկէն, պատասխան է Մեհֆեի
 Ենյանին դէմ:
 Թուրքերու կանոնաւոր գորքը
 պատասխան է Սիւրէյան փաշայի
 դէմ եւ այնպէս կերտայ թէ զայն
 պիտի չիէ:
 Հոտ յոսեց այ մեկուսացած է,
 եւ Սեհալայն միայն իրան հա-
 ղորակցիլ ետմենիկ:
 ՏՊՐԱՆ «ԱՐԵՎԼՈՅ» Ի

Imp. J. Politis

լաւ կը կատարուի, հետեւաբար մար-
 դոց գործերն ալ, որ տղիւնութիւնը կը
 ախրէ, հոն կը սիրեն նաեւ անկարողու-
 թիւն, սնապատութիւն, յիմարու-
 թիւն եւ այլ ամեն չարիք՝ որովք եր-
 կիրս ստատանանքէն մեծ պատերազմ
 բնակեալ զմիտք մը կը դառնայ:
 Մինչդեռ այսպէս կը խօսակցէին,
 առաքելուն ու ընկերը նըրան մը վրայ
 շինուած փոքրիկ գիւղ մը հասան: Յսած
 սուները, կարմիր ու կանանչ ներկուած,
 խեղաթիւր կարգաւ երկնցած էին ընթան
 կատարին վրայ, եւ այսպէս անկանոն
 փողոց մը ձեւաւորուած էին, որուն ծայ-
 րը փոքրիկ եկեղեցի մը կար բարձր
 գանգակատանով մը:
 Երբոր երկու ճանապարհորդներն
 հոն հասան, իւր լուռութիւն կը տիրէր.
 արդէն գիշերուած մութը կոխած էր.
 գեղացիները զաչտէն դարձեր, իրիկ-
 աւան ճանչնին կընէին լուռութեամբ:
 Քանի թէ կրկնակի տղայը գնդակուն
 աղեկ կը խաղային, Տուներուն ներքին
 կերպարներ հոտ կուգար, եւ քանի մը
 հովիւներ ընթան միւս կողմէն ծանրա-
 քայլ վեր կելլէին իրենց այծերը ախո-
 ւոռ տանելու համար:
 Առաքելը մէկ կամ երկու անգամ
 միայն գոցած էր այն գեղը. եւ մանր
 տղայք որ ընդհանրապէս թիթեւ յիշու-
 զութիւն ունին, չի ճանաչեցին զինքը:
 Ուստի կրօնաւորն եւ Էսթէվան

փողոցին մեծ մասն անցան եւ զէմեր-
 նին ելնող մը շեղաւ:
 Բայց երբոր ցած սան մը առջեւ
 ւէն կանցնէին, որուն քայքայեալ տես-
 քին աննոզ աղքատութիւն մը կը ծա-
 նուցանէր, եւ ներքին ալ հոտ ու բա-
 րակ, մեծի ու փոքրի, արանց եւ կա-
 նանց խառնածայն աղաղակներ կը լըս-
 տէին, կանգ առին: Յայտնի էր որ շատ
 մարդ կար այն տան մէջ եւ կարգէ գուրս
 անցք մը կանցնէր հոն:
 Ճանապարհորդները քանի մը վայր-
 կեան մտիկ ըրին, յանկարծ բարակ
 ձայն մը լսեցին որ կանացի կարեկցու-
 թեամբ կըսէր:
 «Ինչ՞ Բայց, առաւօտուն քա-
 ջառողջ էր:
 — Հոս մեղի պէտք ունեցող մարդ
 մը կայ, ըսաւ կրօնաւորը, եւ զուտը
 հրեւի՛ր Ներս մտաւ. Էսթէվան ալ եւ-
 տեւէն, Կիսաւեր յարկի մը մէջ, ուր
 հաշիւ յոյս կը մտնէր, եւ որուն խորտ
 ու բորտ գետնին ամեն տեսակ նիթե-
 րու մնացորդներով ձածկուած էր, քսա-
 նի չափ գնչու, այր, կին, տղայ եւ աղ-
 ջրկու՛նք՝ մարդու մը բողբոջքը շար-
 ուած էին, որ իր պահեստի զգեստնե-
 րն հագած, աթուղի մը վրայ նստեր
 էր վայելուչ դիրքով մը: Երեսը գեղ-
 նած էր, եւ գետն թէ կը ննջէր:
 Գնչուներուն ամբողջ խումբը՝ ի-
 բնց խմբապետին հետ որ գրեթէ միշտ

պառու կին մէր՝ այն մարդուն շուրջ
 շարուած էին:
 Երբոր կրօնաւորն ու ընկերը ներս
 մտան, ախուժը տեղէն չի շարժեցաւ.
 Բայց խմբապետը կրօնաւորն յարգելուն
 համար ետտանի աթոռակ մը մատոյց
 անոր որ նստի. Էսթէվան ոտքի վրայ
 մնաց:
 — Ինչ կը նշանակէ այս, հար՛ իմ,
 հարցուց Էսթէվան կրօնաւորին:
 — Այս մարդը մեծեր է, յուղար-
 կաւորութեան արարողութիւնը կը կա-
 տարեն. դիտէ: »
 Գնչուներէն մէկը մտնեցաւ մեռե-
 լին ու փոքրիկ քնար մը գրու թեւե-
 րուն մէջ: Յետոյ քարձր ձայնով եւ ան-
 պատկառ խոստովանեցաւ ինչ յանցանք
 եւ ոճիրներ որ գործեր էր անէր առաջ
 իրենց խումբին մէջէն միտած եղբայ-
 րակցին մահուանէն ի վեր:
 Այս արտառոց խոստովանութիւնն
 ընելէ ետեւ իսոթը մեռելին զարձուց.
 «Չարկ այդ քնարը. զոչեց անոր.
 եւ եթէ գնչ ըրի, թող նուագարանդ
 դիս խաղնէ. իսկ եթէ լաւ ըրի, մի՛
 շարժիք, եւ ես ալ ինքզինքս արձա-
 կալ կը համարիմ: »
 Աւելորդ է ըսել թէ մեռելը չի
 շարժեցաւ ամենեւին. այն ժամանակ
 գնչուն ալ թիթեւեցած իղճմտանքով
 մէկից քաշուեցաւ՝ շարձան վախտուով
 մը պէս՝ որ անխիղճութեամբ յափշտաւ:

կած ստակները եւ տալու խոստմամբ
 արձակու՛մ կընդունի խոստովանածովն:
 «Ինչ քարքայութեան, ըսաւ
 Էսթէվան կամացուկ մը:
 — Համբերէ, որդեակ՛. ըսաւ կը-
 րօնաւորը, դեռ վնցած չէ: »
 Եւ իբրք ալ խումբին ամեն մէկ
 անդամները կարգաւ իրենց խոստովա-
 նումը ընէին ըրին, եւ ամենն ալ իրենց
 մեղքերէն ազատեցան. վախճանեալը
 զանոնք արձակեց էր. հետեւաբար ա-
 մենն ալ ինքզինքնին աղու՛նոյ պէս ան-
 մեղ կը կարծէին:
 Սննսկը ուտինէն ջանքով լուսա-
 տորուած էր. կրօնաւորը՝ որ բժշկու-
 թեան հմուտ էր՝ ուշադրութեամբ մեռ-
 եալին երեսը կը դիտէր:
 «Այս մարդուն անգամները շատ
 կակուղ են, ըսաւ կրօնաւոր մը Էսթէվա-
 նին, եւ մարմնոյն գոյնն ալ սղալած
 չէ. այլ միայն դեղնած է:
 — Ստուգիւ այդպէս էլ ըսաւ Էս-
 թէվան, ինչպէ՛ս վախճանեալը: »
 Նոյն միջոցին աղիլիկ մը ելաւ ան-
 համեստ կերպով կաքտեց մեռեալին
 դիմացը: Քիչ քիչ խումբին միւս ան-
 գամներն ալ հետզհետէ կաքտել սկսան,
 եւ յետոյ իրարու ձեռքէ թանկով՝ մեռ-
 եալին բոլորը շրջանակ մը կազմեցին,
 եւ սկսան ծանր ծանր պարել: Բայց
 քանի գնաց տուելի արագ խաղալ սկսան
 դառնալով եւ իրար վերցնելով, եւ այս-

պէս աստիճանաբար տաքնալով՝ այսպէս
 արագ դառնալ սկսան, որ աներեսով
 գորութիւնէ յափշտակուած ստատաննե-
 րու խումբ մը կը թուէին:
 Յանկարծ այն կատարի խումբը
 կանգ առաւ մեծածայն աղաղակ մը ար-
 ձակելով, պարզ աղիլակ մը գոտին
 ծայրը մեռեալին հագուստին մետողեայ
 կոճակին կոտորով՝ մեռեալն աթոռէն
 կործանէր աղիլակ վրայ, եւ աղիլին
 ալ ստակմամբ հոտ փախելով, մեռեալը
 երեսին վրայ գետնին ինկեր էր:
 Կրօնաւորը վազեց մեռեալը վեր
 վերցնելու. եւ տեսաւ որ ճախարք թե-
 թե կերպով վիրաւորուեր, արեւն կը
 վազէր:
 «Ունեց՛ք, օ՛րդեակք, գոչեց այս
 մարդը մեռած չէ: »
 Ազգականներն իսկոյն լսեցին, եւ
 բոլոր գնչուներն ազգած ու սասանած
 մնացին իրենց տեղը: Մեռեալին բոլոր-
 տիքն աներկիւր պարզեցնելով՝ կենդանա-
 ցող մարդիկ կը վախանային:
 Կրօնաւորն Էսթէվանի օգնութեամբ
 Բայցոս աթոռին վրայ նստեցուց. եւ
 դրոպանէն սրուակ մը հանելով հիւանդին
 հոտոտել տուաւ. Էսթէվան ալ անոր
 ձեռքը կը չիէր:
 Քանի մը վայրկեան ետքը՝ մեռեալ
 կարծուած գնչուն աչքը բացաւ, երեսը
 գոյն եկաւ:
 (Շարունակելի)

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վերջապահ Չայկեր (Խրիստոս Չայկեր)	Գիր. Ղ. Ո.	10
Ճանկերի Հայրենաց (ՀԱՅՈՐԴԻ-ՏԻՆ Արևոյ Եպիսկոպոս Երչնակեան)	"	10
Իմ Աստուծոյ Կեանքը (Տ. Ղևոնդ Եպիսկոպոս Երչնակեան)	Տրակը	5
Սասուն եւ Չիքուն (Սիմոն Ֆրեյզեան)	"	10
Թիւրքական Նուրբար Փայտի (Եղիշե Թորոսեան)	"	20
Chants Populaires Arméniens (Երուս. ճայնագրութեան Լ. Եղիազարեան)	"	24
Ներշնչումներ (Պերճ Մ. Տախտախեան)	"	5
Գող Մանուկ (Տաղաչեան)	"	5
Մարդկային Կենաց Վարագոյրը (Քաջառ Հայկունի)	"	5
Տառապանքի Աշխարհներ (Վ. Բրուսեան)	"	4
Մուրթան Համիտ ինչպիսի մեռաւ (ԱՐՄՄ Ա. Պալեան)	"	4
Կայուածոց Դիւան եւ Քաղաք. Ժողով (Մ. Անդրանիկեան)	"	2
Ազատութեան Ծաւիղը (Ազատոյի)	"	4
Առձեռն Ֆրանսական Քառարան (Մ. Յովհաննէսեան)	"	12
Թրեմի (Ա. Պալեան)	"	2
Հիւր	"	2
Մարիո	"	2
Ազգային Սանճակագրութիւն (Հայրենե Թուրքեան)	"	12

ՄԱՐՏԻՈՍ ԹԱԴԵՆՈՍԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Շարա Բուպրիի սկիզբը
Ապոկրիփ Գարագոյին ձօն.

Անտիք որ ճաշակաւոր զօրքիւմ մ. աւննալու համար զանազան տեղեր զի. մած ու զօգոյ մնացած են, թող ան զամ մը մեր վաճառատունը այցելեն և պատրաստ եմ իրենց հետ պայմանաւոր. աւել որ Եթէ իրենց յանձնարարութիւնը նը զօգուցելի չ'գտնեն, կանխավճար ամբողջովին ետ պիտի ստանան:

Այս պայմանը՝ ճաշակաւոր հագ. աւելու փափաքողներուն համար, նը. պատատւոր առիթ մը պիտի ըլլայ:

Ապոկրիփ ապագրանքները նկատու. ինքնան շին առնուիք, եւ անտիք որ ինքն կը գիտեն, զերաւ կրնան ըմբռ. նել ապոկրիփն տարբերութիւնները. Թէ զործի մտքութեան եւ թէ գի. ներու մասին:

185 ՄԱՐՏԻՈՍ ԹԱԴԵՆՈՍԵԱՆ

ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի նպատակ Աղքատախնամ Ընկերութեան
Գրանիք 21 Ապրիլ 1912
ԿՐԱՆ ԳԱՅԷ ԵՒՇԱԿԱՆ ԱՌՁԵԻ

13417 ԹԻՐԱԿ

Շահող թիւեր
ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԵՆԻ

13973	Ղրուշ Ողջ	55000
3533	"	600
3994	"	400
5019	"	200
6440	"	200

80 Ղ. Ո. շահող թիւեր

171	460	501	665	1254	1475	1559
2168	2276	2373	2874	4460	4904	
5055	5255	5430	6870	7115	7455	
9183	9345	9530	9653	10077	10668	
11779	12164	13591	13488	13897		
14040	14109	14425	15864	16445		
16660	16705	16990	17393	18232		
18262	18326	18424	18507	19553		
19603	19622	19660	19740	19821		

Մանօթ. - Կէս սոսնակը առանձին
Ներկայացուած առանձին արժէքէ զորքի է
եւ չի վճարուիր:

ՀՈՐԻԶՈՆ

ՎՅՈՔԱԾ Ե
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ
1912 ԹՈՒՒՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԸ
Հրատարակուելու է ձօն
աշխատակցութեամբ
կարող գրիչներու

Բաժնեգրին՝ տարեկան
Պարկաստան 10 ռուբլի
Թուրքիա 20 զուրուշ. Ամերիկա
6 դոլար. Եւրոպա 30 Ֆրանք.
Rédaction du Journal
«Horizon»
Tiflis Caucasse Russie

ՄԱՆՁՈՒՍԷԻ ԷՖԻԿԻԱՐ
Ազատական անկախ օտկան
պատկերազարդ

Բաժանորդագրութիւն
Պօլե կ գաւառները 80 Արտասաչ. ման 25 ֆրանք.

Հասցէ՝
Rédaction du Journal Arménien
MANZOUMEI EFKIAN
57 Grand Rue de S. Porte 54
Constantinople

ՎՅՈՔԱԾ
ՆՈՒՄՍԵՆՍ ՄԵՆ ՊԱՐԵՆԻԱԳԻՐ
Սրտեսներու, Գրականութեան
եւ Գիտութեան

Հիմնադիր - Խնդրադիւրներ
ՄԻՔ. ՇԱՄՏԱՆՃԵԱՆ ՏԻՔ. ՉԷՕԿԻՐԵՆՆԸ

Բաժնեգրին
Փառասները 45 որչ Արտասանակ 15 ֆր.
Հասցէ՝
Rédaction de la Revue VOSDAN
Bahtché Kapou Yeni Volto Han No 19
Constantinople

ՄԻՆԿԸՐ

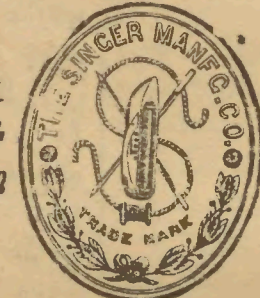
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅՈՒՑՈՒԹԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԻՆԿԷՐ

Պալատի փողոց. Իսպանական սեփականութիւն, Պրիսթօլ Թիէլի
Երչնակեան Գաթէ Տը Լա Պուրսի կից
Հին եւ ՆՈՐ ԵՆԱՐՂՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԵՉ ՄԱՆԱՃԱՅԻՂՆԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սինկլերներն են եւ ասոնցով
մի շաբաթ 17,000,000 ծախուած է:

400 է աւելի վկայական եւ մեքենաներով վարձատրուած, Եւրոպայի մեքենաներ.
ԱՄԵՆԻՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիւրքական արտեսանական մէջ ստացած է.
ՀԱՅՐԱՅՈՒՑ ԲՐՈՒՄԻՆՉ ՀԱՅՐԱՅՈՒՑ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՆԵՐԱԿԱՆ
ԱՅՆԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԲԱԳՄԱՌՈՒԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅՐԱՅՈՒՑ Ե. Բ. ԽՅԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշագրութիւն դարձնել
Իւրաքանչիւր մեքենայի
վրայ Սինկլերի յատկանշի՞մ

Չի գաւոր և նորոգու.
Թիւններ, Սինկլեր մեքենա.
յից համար, յաճախորդա.
տուններուն մէջ.
Վճարմանը զիւրութիւն
Փոխանակութիւն չիւներու
զ. նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

Գիր ՉԱՓԱՌՈՐ

ՅԼԵՕՈՒՍՔ ԻՒՆԻՎԵՐՍԷԼ

Մեծ վաճառատուն արտեսական ծաղիկ.
ներու, ծաղիկիզդրութեան եւ փունջե.
րու:

Մուսի Շարա կի Միւլիչիկ Լասիւնց Երչնակեան փողոցը
Տիպիւն ԼՈՒՍԻ Պ. ՉՈՒՎՅՈՅ

Պատու ունի ծանուցանել արգոյ հայ հասարակութեան
թէ՛ իր ծաղիկներու վաճառատունները փոխադրելով Շարա
էլ-Միւլիչիկ (Մուսի) Լասիւնց Երչնակեան փողոցը.
եւ անմիջեւ արժանի գինով կը վաճառէ արտեսական ծա.
ղիկներ, ամենաշքեղ կողմեր, հարսանական գեղաշէն ծաղ.
կեփունջեր, կանանց զլխարկներու յատուկ փնջակներ եւ
յուզարկաւորութեան ծաղիկապակներ:

Թարմ ու բնական ծաղիկներու վրայ կը պատրաստուին սոյն վաճառատուն մէջ
Մի՛ գիմէք օտարազգիներու, որովհետեւ Fleuriste Universelle վաճառատունը
միակն է որ այդ ամեն մեծ ու պզտիկ վաճառորդներուն կը հայթայթէ արտես.
տական ամեն տեսակի եւ գոյնի ծաղիկները:

Ասիկայ ամենատոյգ իրողութիւն մը ըլլալով, զիրին է հայտել որ
այս վերջինները բուն գինէն աւելի շահով մըն է որ պիտի վաճառեն իրենց
գիմողներուն, մինչդեռ ուղղակի Fleuriste Universelle վաճառատունը գիմելով
տարակոյս չկայ թէ՛ անոնց շահման ալ ձեր քսակը պիտի մնայ:

ձ Ե Պ Ը Ն Թ Ա Ց	
Կ Ա Ռ Ա Ե Ո Ւ Մ Բ Ե Ր Ո Ւ Ն	
Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց Ց Ց Ը	
Գ Ա Հ Ի Ր Է Լ - Ա Ղ Ի Մ Ն Դ Ի Ր Ի Ա	

Առուտու մեկնում	ժամանում
Գաշիթէ 7 30 9 30	12
Ասնթա 8 50 10 50	1 18 4. Թ.
Աղէքա 10 50 12 45	3 05 "
Կէս օրէ վերջ մեկնում	ժամանում
Գաշիթէ 3 4 15	6 35
Թանթա 4 18 5 40	7 55
Աղէքա 6 7 40	9 55

Առուտու մեկնում	ժամանում
Աղէքա 7 9	12
Սանթա 9 2 10 57	1 51 4. Թ.
Գաշիթէ 10 20 12 15	3 05 "
Կէս օրէ վերջ մեկնում	ժամանում
Աղէքա 3 4	6
Թանթա 4 46 6 7	7 57
Գաշիթէ 6 6 25	9 15

ԱՋԱՏԱՄԱՐՍ ՕՐԱԹԵՐ

Բաժնեգրին, տարեկան Պօլե 75
ՂՐ. գաւառները 100, ամերիկա
6 տոլար, ուրիշ երկրները 30 ֆր.
Rédaction du Journal Arménien
AZATAMART
Péra hamal bachi Constantinople

ԱՐԵՎԷԼԸ
ՕՐԱԹԵՐԻՔ
Բաժնեգրին, Պօլե 100 եւ Գ.
աւառները տարեկան մէկ ոսկի. Ամերիկա
6 տոլար, արտասանական 35 ֆր.
Հասցէ
Rédaction du Journal Arménien
AREVELK
Galata Constantinople

ՍՈՒՐՀԱՆԿԱՔ
Գրական, Գաղափարական, հասարակ.
կական եւ Առեւտրա-արդիւնաբերա.
կան անկուսակցական անկախ ո.
րագիր

Մուրհանգակ կը հրատարակ.
ուի ամէն օր
Խմբագիր Աստ. Երչնակեան
Սոյն Թերթիկ կանոնաւոր հը.
րատարակութիւնը ապահովուած է
Թիֆլիզի առաջնակարգ վաճառա.
կաններէն Պ. Գէորգ Մովսիսեան
Զիլինգարեան.
Բաժնեգրին տարեկան 10 ռուբլի

Հասցէ
Rédaction du journal Arménien
«SOURHANDAK»
Russie Tiflis-Caucase

Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Է Պ
ԱՄՍԱԹԵՐԻՔ
Բաժնեգրին 10 ֆր. 4 ռուբլի
տոլար, 50 ՂՐ.
Հասցէ
Rédaction de la Revue
PAZMAVEB
St. Lazar Venis (Italie)

ՀԱՆԳԻՒՍ
ԱՄՍՐԵՆՑ
ԻՋՂԳ. ՏԱՐԻ
1912

Բաժնեգրին է կանխիկ
Տարեկան 15 ֆր. = 6 ռուբլի
Իւրաքանչիւր թիւը 1,50 Ըր. 70 կ.
Դիմել՝ Rédaction de la Revue
HANDÉS AMSORYA
(Autriche) VIENNE

Շ Ա Ն Ք
Կիսամսեայ Հաղթա Գրական եւ
Գիտութեան
Բաժանորդագրութիւն
Ատասանական 10 Ֆրանք
Հասցէ՝
Mr. Le Rédacteur en Chef
Meroqoun Barsamian
Imprimerie Chanth
(Galata) Constantinople

ՏՊԱՐԱՆ «ԱՐՇԱԼՈՅՍ» ԿՈՎԷՆՏՈՒՍԻՆ ԴԻՄԱՐԸ.

Գիրքերու, Թերթերու, Հանդէսներու, Պրոչիւրներու, Նամակազոյիներու, Անվոյրներու, Վաճառականական ծեսներու, Այլցեալներու, Մանագրներու, եւ Հայրենե, Անգլիերեմ, Տրանսլերեմ, Իսպաներեմ, Յուստերեմ, Արարերեմ լեզուներով սպագրական յանձնարարութիւններու համար պիտի է ղիմել ԱՐՇԱԼՈՅՍ Տպարանը՝ ինքնուրուշ եւ ճաշակաւոր սպագրութիւն ունենալու համար. Զինկաներու սպագրութիւնը անկանակ ինքնուրով կը կատարուի եւ մեծատու աւելի ձեռքներու յանձնարարութիւն ալ կը կողմնակի, ըլլալ յատկական ըլլալ վաճառականական. եղած յանձնարարութեանց գումարին կեսր կանխիկ չի վճարուածները անպարտական չեն առնուիր: